

Successfactors Dementia Friendly Initiatives: Mentality

ZonMw Memorabel project

Marjolein Thijssen MscOT, PhD candidate
Prof. dr. Maud Graff (projectleader, promotor)
Prof. dr. Ria Nijhuis-van der Sanden (promotor)
Dr. Ramon Daniels (co-project leader, co-promotor)
Dr. Wietske Kuijer (senior researcher, co-promotor)
Dr. Monique Lexis (senior-researcher)
Dr. Neil Chadborn (senior-researcher)

Email: marjolein.thijssen@radboudumc.nl - **linked inn:** <https://www.linkedin.com/in/marjolein-thijssen-a39ab19/>
Mentality-website: <https://mentality.space/>

Inhoud workshop

- Kennismaking
- Introductie dementie en beleid
- Focus op dementievriendelijkheid; initiatieven en opbrengsten
- Betekenis voor social work

Kennismaking

Mijn oudere 'ik'

Voor een idee..

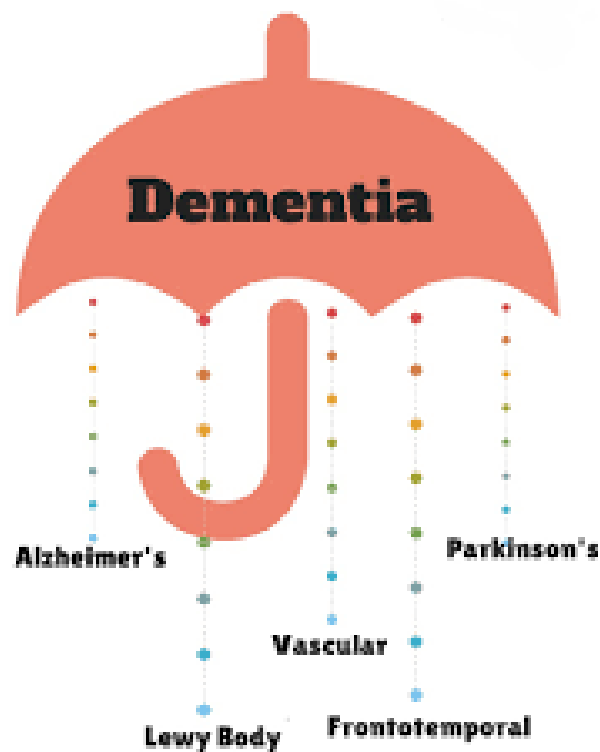
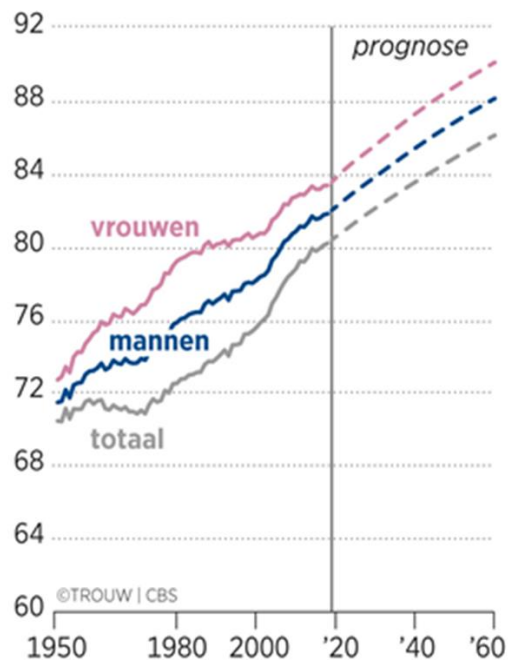
**Inside every
older person is
a younger
person
wondering
what the hell
happened.**

Dementie; waar hebben we het over?

We leven steeds langer

Levensverwachting 1950-2060

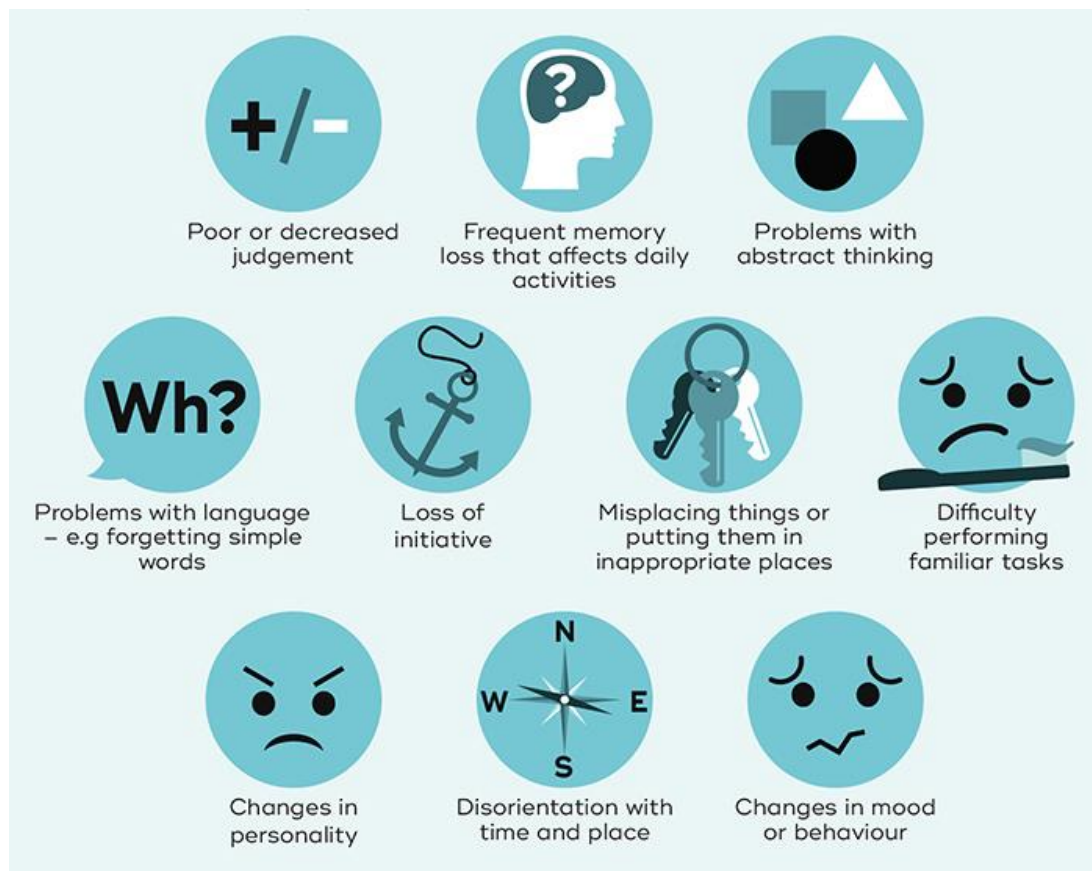
Netherlands

- 17.08 million people live in the Netherlands
- 280.000 people with dementia (1.6%)
  - 12.000 < 65 (4.3%)
  - 70.000 live in a care home (25%)
  - 100.000 are not diagnosed (36%)
- 2050: 620.000 people with dementia
- 300.000 family carers of people with dementia (1.8%)

Source: <https://adsdementiablog.wordpress.com/2019/06/06/from-amsterdam-to-worcester-a-dive-into-research-on-people-with-dementia-and-their-family-carers-in-the-uk-part-2/>

Symptomen van dementie- gevolgen

Terugloop van zelfstandigheid en *autonomie*
Afname sociale participatie

Dementie in Nederland.

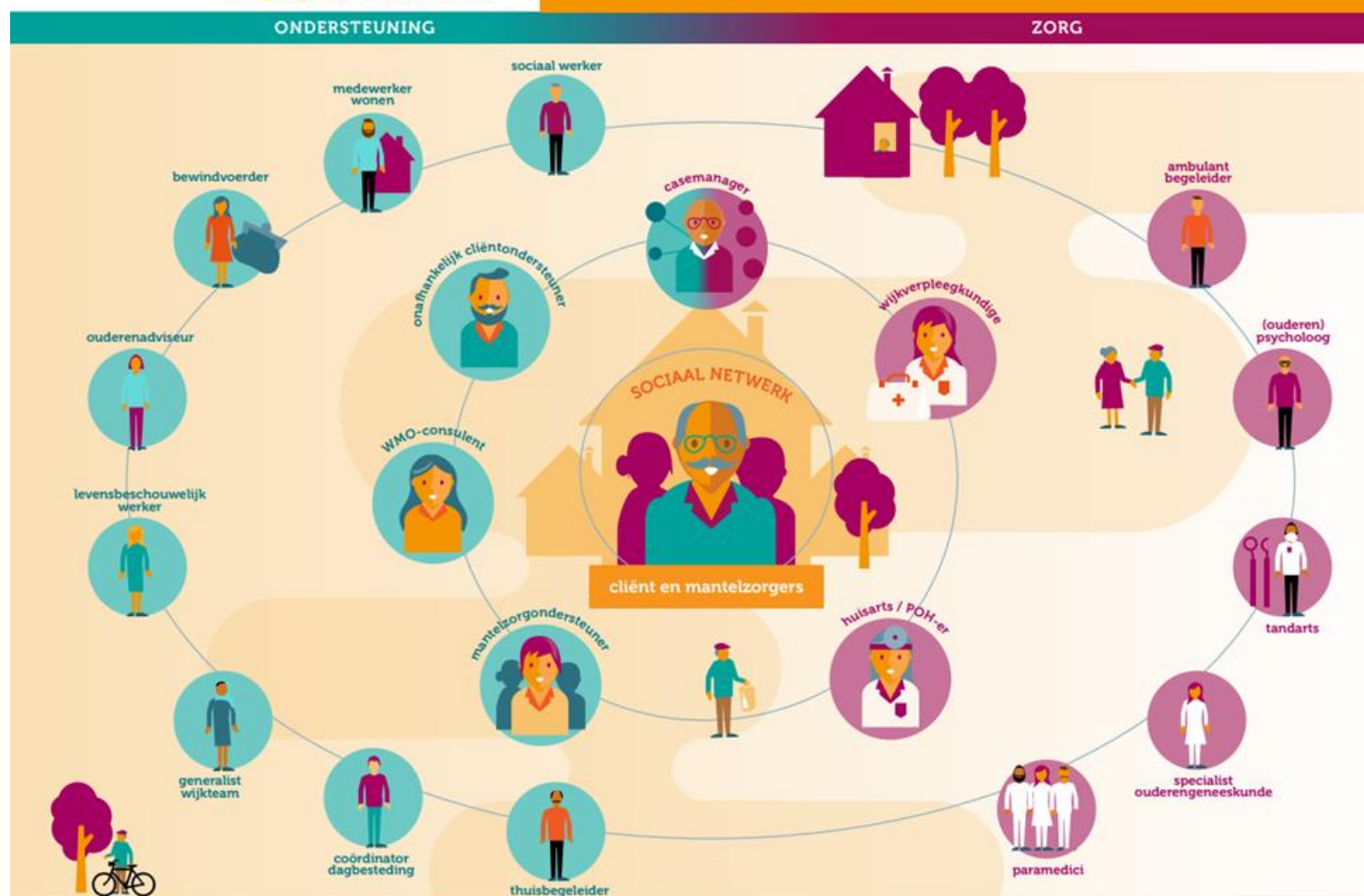
- 70% woont thuis, met formele en informele zorg en ondersteuning
- 'Jungle' -> formele zorg; gezondheid vs welzijn.
- Informal ondersteuning; niet altijd zichtbaar/concreet
- Rol van overheid/beleid: decentralisatie/financieën
- Risico voor persoon met dementie & naasten: eenzaamheid

Organisatie van zorg

DEMENTIEZORG
VOOR ELKAAR

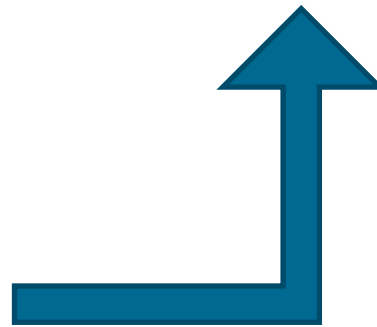
Wie is wie bij dementie?

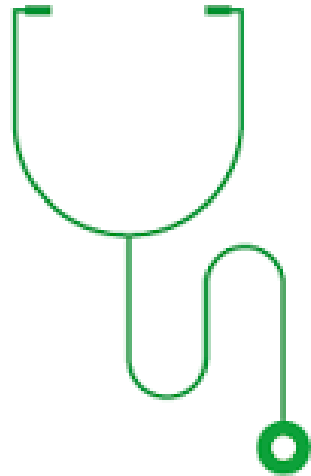
Toekomst voor mensen met dementie en hun naasten

- Personen met dementie en hun levensverwachting: ongeveer 6,5 jaar na diagnose.
  - Opname in verpleeghuis- afhankelijk van sociaal netwerk
- Naasten: 40 uur per week (gemiddeld)
- Afname van professionele/formele zorg
- Groter beroep op informele zorg/naasten

Dementia friendly- waarom nodig?

Wat betekent dementie-vriendelijk volgens jou?

Join [menti.com](https://www.menti.com) and use code **1235 5981**

Wat houdt dementievriendelijkheid in de wijk in, volgens.....

Professionals en vrijwilligers

Mensen met dementie & mantelzorgers

Dementievriendelijk initiatief ->

Dementie vriendelijke initiatieven (DFI) zijn activiteiten vanuit holistisch perspectief die *waardigheid, empowerment en autonomie* promoten om zo het welzijn van mensen met dementie en mantelzorgers te bevorderen gedurende het gehele traject.

Adapted from: Hebert and Scales 2019, Williamson, 2016.

Gemeenschap

Wijk, instelling, organisatie, vereniging

Gemeenschap?

Geografische grenzen

Interesse gestuurd

Voorbeelden van dementievriendelijke initiatieven

Mentality: onderzoeksvragen

- A. Wat zijn de succesvolle uitkomsten van dementievriendelijke initiatieven, in welke omstandigheden en waarom?
- B. Wat zijn succesfactoren in de ontwikkeling van dementievriendelijke initiatieven, in welke omstandigheden en waarom?
- C. In welke omstandigheden vindt succesvolle samenwerking t.b.v. dementievriendelijke initiatieven plaats, met wie en waarom?
- D. Wat zijn perspectieven op de samenwerking met de mensen met dementie en hun naasten?

Mentality: wat werkt, voor wie en waarom?

Januari 2018 –
November 2019

Januari 2019 –
Juli 2019

September 2020-
December 2021

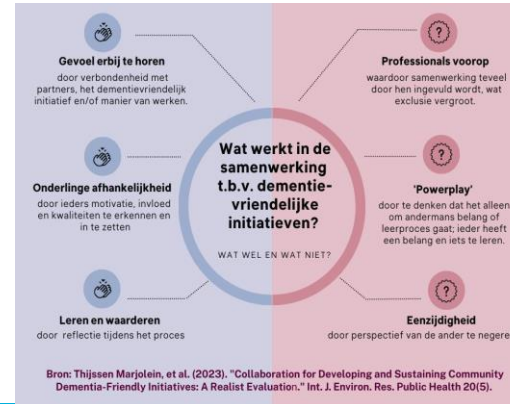
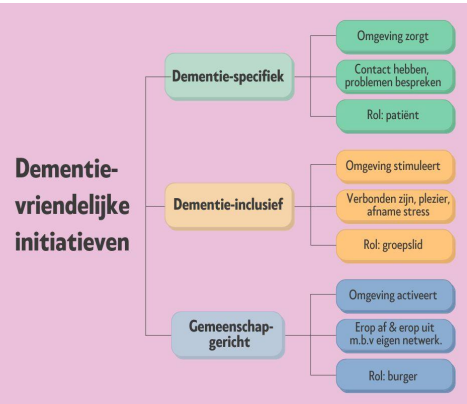
Februari 2022-
Juli 2022

Fase A:
Literatuur
review-
uitkomsten

Fase B:
MCS bij 4 best
practices

Fase C:
Participatief actie
onderzoek in 4 pilot
gemeenten

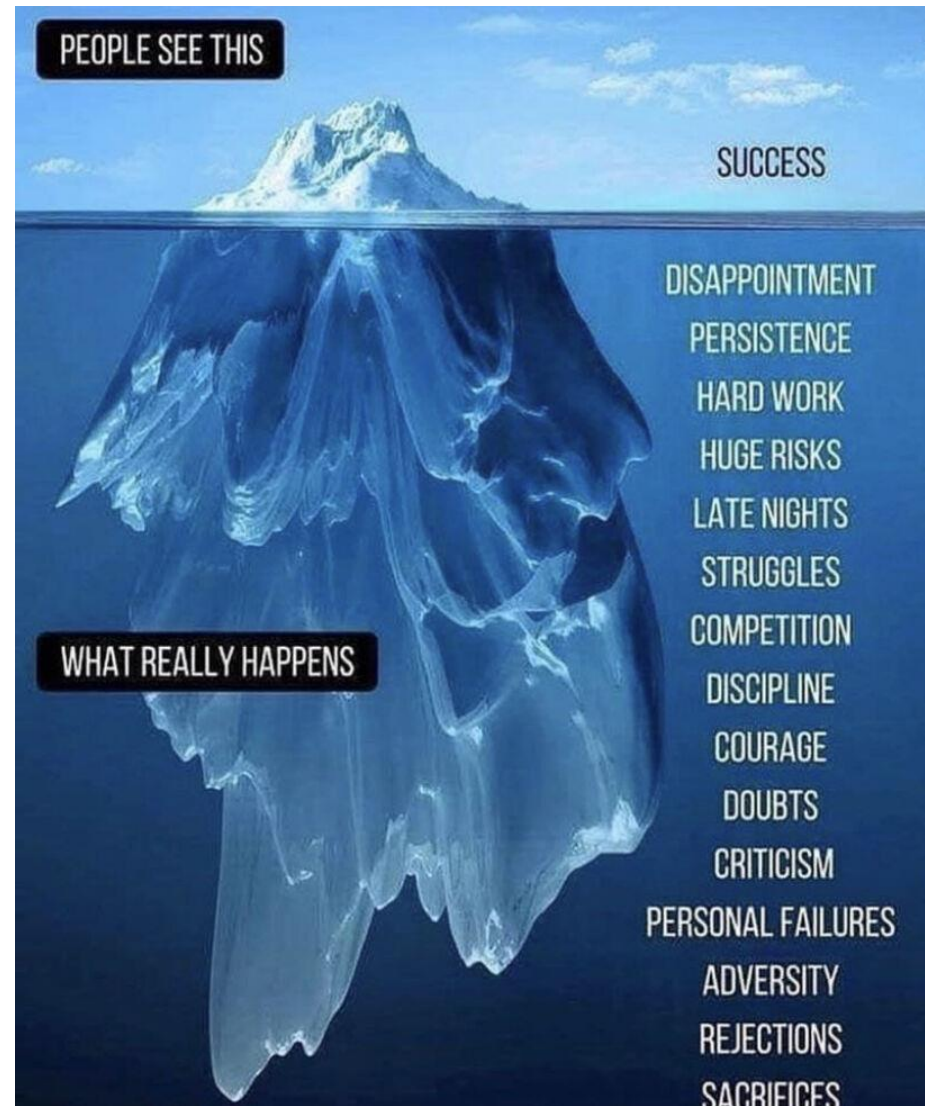
Fase C+:
Kwalitatief onderzoek
naar betrokkenheid
mensen met dementie
en mantelzorgers bij
dementievriendelijke
initiatieven

- 1: Involvement is important for recognition, activation and a good time for people with dementia, and their carers.
- 2: Involvement requires room for asking questions, listening, accepting advice and adapting (work) routines to make involvement happen
- 3: Personal choices, circumstances and characteristics influence involvement.
- 4: Estimation of own and others' capacities influence perspectives on involvement.

Research methodology: realist approach

Mechanisms zijn menselijk 😊

Voorbeelden van dementievriendelijke initiatieven

Welke is nu het 'beste'?

Dementie specifiek
Caring community

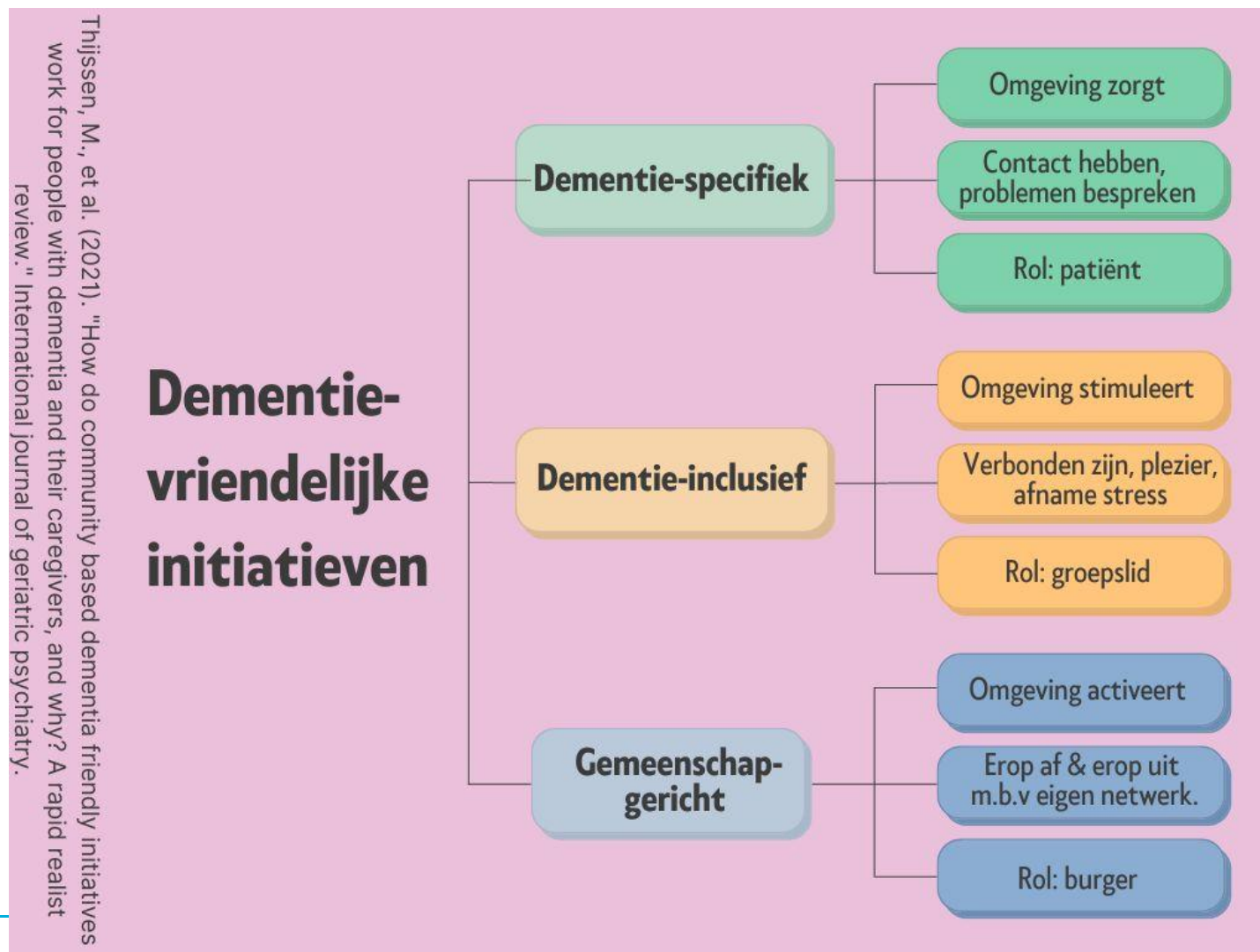

Dementia inclusief
Stimulating community

Gericht op bewustzijn en
betrokkenheid
Activating community

A: Hoe werken dementievriendelijke initiatieven, en waarom?

Wie zijn er betrokken bij ontwikkeling van een dementievriendelijk initiatief in de wijk?

Professionals uit de gezondheidszorg:

- Wijkverpleegkundigen
- Ouderenadviseurs

Beleidsmedewerker gemeente

Ondernemers uit de wijk

- Paramedici
- Winkels/bedrijven
- ZZPers

Professionals uit welzijn

Vrijwilligers:

- Persoonlijk bekend met dementie
- Betrokken vanuit interesse in een kenmerk van initiatief
- Betrokken bij andere vrijwilligersorganisatie (Alz Ned, zonnebloem)

Buurt en beweegcoaches

Gezondheidsmakelaars GGD

Mensen met dementie & mantelzorgers

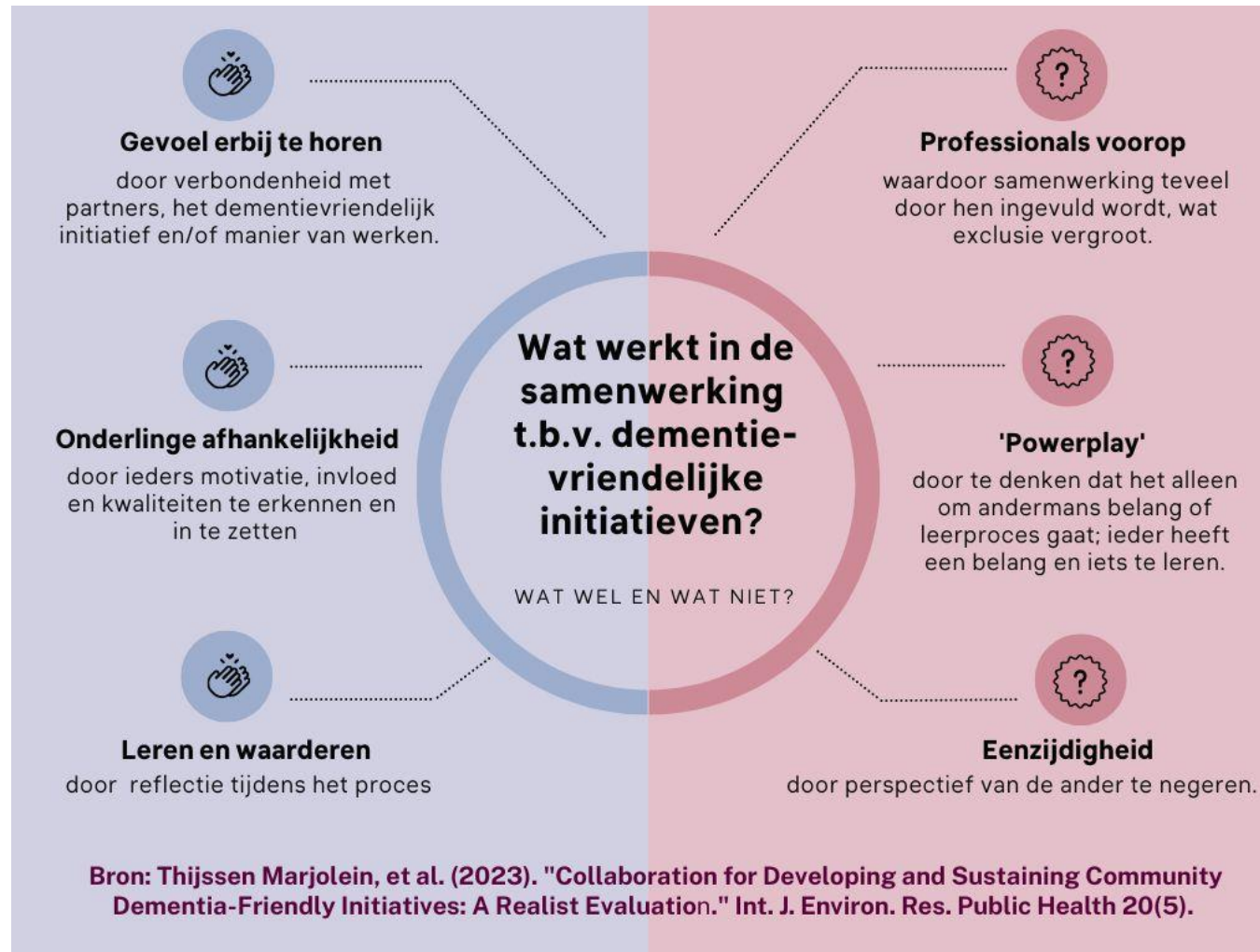

Wat is belangrijk bij de ontwikkeling en verduurzaming van een dementievriendelijk initiatief en waarom?

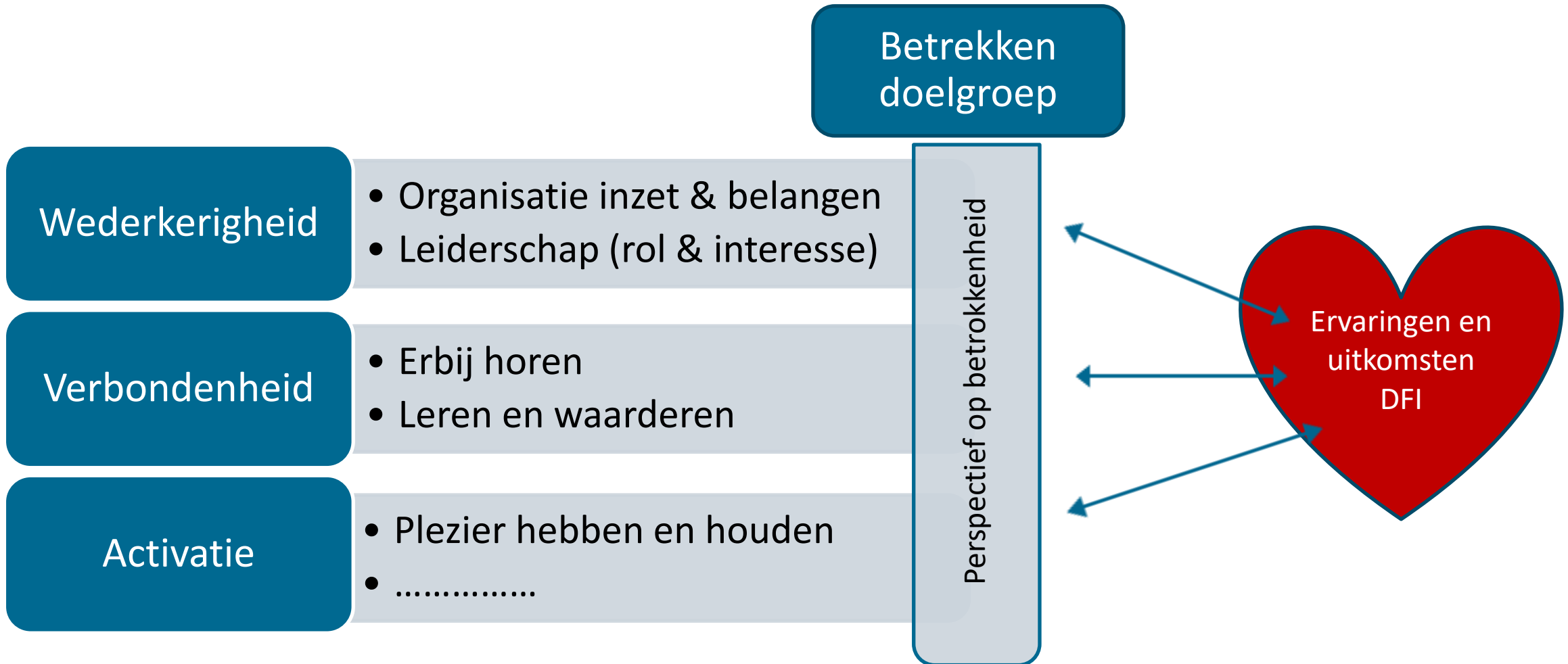
Bron: Thijssen, M., et al. (2023). "What matters in development and sustainment of community dementia friendly initiatives and why? A realist multiple case study." BMC Public Health 23(1): 296.

Inzoomen op samenwerking:

Belangrijkste lessen t.a.v de ontwikkeling van DFI

Professionele/persoonlijke toekomst: hoe wil jij (niet) bijdragen?

Enkele referenties:

<https://alz-journals.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/alz.12063>

<https://www.alzheimer-nederland.nl/factsheet-cijfers-en-feiten-over-dementie>

<https://www.dementievriendelijk.nl/informatie-en-inspiratie/mooie-initiatieven>

<https://www.alzheimer-nederland.nl/factsheet-cijfers-en-feiten-over-dementie>

[https://www.slideshare.net/aspencer48/the-positive-aspects-of-family-carers-](https://www.slideshare.net/aspencer48/the-positive-aspects-of-family-carers-identified-with-supporting-a-person-diagnosed-with-dementia)

[identified-with-supporting-a-person-diagnosed-with-dementia](https://www.slideshare.net/aspencer48/the-positive-aspects-of-family-carers-identified-with-supporting-a-person-diagnosed-with-dementia)